

EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS
COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME

AVRUPA İNSAN HAKLARI MAHKEMESİ

İKİNCİ BÖLÜM

NAİM GÜRBÜZ / TÜRKİYE

(Başvuru No. 10818/06)

KARAR

STRAZBURG

12 Ekim 2010

KESİNLEŞMİŞ KARAR

12/01/2011

İşbu karar AIHS'nin 44 § 2 maddesinde belirtilen koşullar çerçevesinde kesinleşmiştir. Şekli düzeltmelere tabi olabilir.

Naim Gürbüz / Türkiye Davasında,

Başkan

Françoise Tulkens,

Yargıçlar

Ireneu Cabral Barreto,

Danutė Jočienė,

Dragoljub Popović,

András Sajo,

Işıl Karakaş,

Guido Raimondi,

ve İkinci Bölüm Yazı İşleri Müdürü Stanley Naismith'in katılımıyla oluşturulan Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi (İkinci Dairesi), Daire olarak, 21 Eylül 2010 tarihinde yapılan müzakerelerin ardından, aynı tarihte aşağıdaki kararı vermiştir:

USUL

1. Türkiye Cumhuriyeti aleyhine açılan (10818/06 No.lu) davanın temelinde, Türk vatandaşı olan Naim Gürbüz'ün ("başvuran") 1 Mart 2006 tarihinde, İnsan Hakları ve Temel Özgürlüklerin Korunması'na ilişkin Sözleşme'nin ("Sözleşme") 34. maddesi uyarınca yapmış olduğu başvuru bulunmaktadır.

2. Başvuran, görevini Malatya'da icra eden Avukat E. R. Kazancıgil tarafından temsil edilmektedir. Türk Hükümeti ('Hükümet') ise kendi görevlisi tarafından temsil edilmektedir.

3. İkinci Bölüm Başkanı, 12 Haziran 2009 tarihinde yargılama süresine ilişkin şikâyetin Hükümet'e bildirilmesine karar vermiştir. Öte yandan, Sözleşme'nin 29. maddesinin 1. fıkrası gereğince, ilgili dairenin davanın esası ve kabul edilebilirliği hakkında aynı anda karar vermesine hükmedilmiştir.

OLAY ve OLGULAR**DAVANIN KOŞULLARI**

4. Başvuran, 1946 doğumlu olup, Malatya'da ikamet etmektedir.

5. Başvuran aleyhine, Bakırköy İş Mahkemesi'nde ("Mahkeme"), bir iş kazası nedeniyle 1 Eylül 1998 tarihinde tazminat davası açılmıştır.
6. Mahkeme, 24 Aralık 1998 tarihinden 21 Ekim 2004 tarihine kadar yirmi sekiz duruşma gerçekleştirmiştir.
7. Mahkeme, davacı tarafın talebini 6 Aralık 2004 tarihinde kısmen kabul etmiş ve tazminat ödenmesine karar vermiştir.
8. Gerekçeli karar, başvurana tebliğ edilmemiştir.
9. Başvuran ve davacı taraf, belirtilmeyen bir tarihte, Yargıtay'a temyiz başvurusunda bulunmuştur.
10. Yargıtay, 4 Temmuz 2005 tarihinde, yerel mahkemenin 6 Aralık 2004 tarihli kararını bozmuştur.
11. Dava, ulusal mahkemeler önünde halen derdesttir.

HUKUKÎ DEĞERLENDİRME

I. SÖZLEŞME'NİN 6. MADDESİNİN 1. FIKRASININ İHLAL EDİLDİĞİ İDDİASI HAKKINDA

II.

12. Başvuran yargılanma süresinin, "makul süre" ilkesini ihlal ettiğini iddia etmektedir.
13. Mahkeme, şikâyetin Sözleşme'nin 35. maddesinin 3. fıkrası bağlamında, açıkça dayanaktan yoksun olmadığını tespit etmektedir. Ayrıca Mahkeme, şikâyetin herhangi bir kabul edilemezlik halini içermediğini tespit etmektedir.
14. Hükümet, bu görüşe karşı çıkmaktadır.
15. İş Mahkemesine başvuru tarihi olarak 1 Eylül 1998'de başladığı kabul edilen süreç henüz sonlanmamıştır. İki aşamalı yargılamada, dava yaklaşık on iki yıldır devam etmektedir.
16. Mahkeme, bir davanın süresinin makul niteliğinin, davanın kendine özgü koşullarına göre ve Mahkeme içtihatlarında açıklanan kriterler bağlamında, özellikle davanın karmaşıklığına, başvuran ile yetkili makamların tutumuna ve ilgililer için ihtilaf konusunun amacına göre değerlendirildiğini hatırlatmaktadır (diğer birçok dava arasında, bk, *Daneshpaye/Türkiye*, başvuru No. 21086/04, 26-29.maddeler, 16 Temmuz 2009).

17. Mahkeme, somut olaya benzer sorunları içeren davaları birçok defa ele almış ve Sözleşme'nin 6. maddesinin 1. fıkrasının ihlal edildiğini tespit etmiştir. (bk, yukarıda belirtilen *Daneshpayeh*)

18. Mahkeme, kendisine sunulan tüm bilgi ve belgeleri inceledikten sonra, İş Mahkemesi'nin, davanın esasını ilk olarak 6 yıl 3 ay sonra karara bağladığını gözlemlemektedir. Mahkeme, başvuranın tutumu ile ilgili olarak, başvuranın özenli davrandığını gözlemlemektedir. Mahkeme, İhtilaf konusu olayla ilgili olarak, bilirkişi raporlarının düzenlenmiş olması gerektiğinin altını çizmiştir. Bununla birlikte Mahkeme, devletlerin, hukuk sistemlerini, mahkemelerin, herkese, medeni hak ve yükümlülüklerine ilişkin bir tespit hakkında makul sürede nihai bir karar verilmesini sağlayabilecek şekilde düzenlemekle yükümlü olduklarını hatırlatmaktadır (*Comingersoll/Portekiz* [BD], No. 35382/97, 24. madde, AİHM 2000-IV ve *Mikulić/Hirvatistan*, No. 53176/99, 45. madde *in fine* AİHM 2002-I). Bu görüşler ışığında Mahkeme, ihtilaf konusu yargılama süresinin gereğinden uzun olduğunu ve "makul süre" ilkesine uymadığını düşünmektedir.

Dolayısıyla, Sözleşme'nin 6.maddesinin 1. fıkrası ihlal edilmiştir.

III.İDDİA EDİLEN DİĞER İHLALLER

19. Başvuran, 6 Aralık 2004 tarihli karardan haberdar olmadığı için temyiz yollarına başvurma imkânı olmaması sebebiyle yargılamanın hakkaniyete uygun olmadığından şikâyet etmektedir.

20. Mahkeme, yargılamanın hakkaniyete uygun olmadığına ilişkin şikâyetle ilgili olarak, söz konusu davanın, işbu kararın alındığı gün, yerel mahkemeler önünde halen derdest olduğunu tespit etmektedir. Dolayısıyla Mahkeme, başvuranın davasını kapsamlı bir şekilde inceleyecek ve ulusal yargı organlarının vereceği kararı etkileyecek durumda değildir. Davanın bu aşamasında söz konusu şikâyet, vaktinden önce ileri sürülmüştür. (*Dikme /Türkiye*, No. 20869/92, 111. madde, AİHM 2000-VIII).

21. Böylelikle başvurunun bu kısmı, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin 35. maddesinin 1. ve 4. fıkraları uyarınca, uygulanacak iç hukuk yollarının tüketilmediği gerekçesiyle reddedilmelidir.

III. SÖZLEŞME’NİN 41. MADDESİNİN UYGULANMASI HAKKINDA

22. Başvuran, yalnızca maddi zarar karşılığında 390.000 Türk lirası (TRL) yani yaklaşık olarak 203.000 avro (EUR) talep etmektedir. Manevi zarar için herhangi bir meblağ talep etmemektedir.

23. Hükümet söz konusu miktara karşı çıkmaktadır.

24. Mahkeme, tespit edilen ihlal ile iddia edilen maddi zarar arasında nedensellik bağı bulmadığından bu talebi reddetmektedir. Ayrıca Mahkeme, tarafların verdikleri bilgilere göre davanın yerel mahkemeler nezdinde on iki yıldır derdest olduğunu dikkate almaktadır. Söz konusu durum hala geçerliyse, Mahkeme, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi’nin 6. maddesinin 1. fıkrasının öngördüğü gibi, adaletin iyi bir şekilde uygulanabilmesinin gereklerini dikkate alarak, davanın olası en hızlı şekilde Sözleşme’nin 6. maddesinin 1. fıkrasının ihlalinin sonlandırılması gerektiği kanısındadır.

25. Başvuran, iç hukuk yollarında yaptığı masraf ve giderler karşılığında 6.500 TRL yani yaklaşık olarak 3.380 EUR talep etmektedir. Başvuran, bu bağlamda hiçbir delil sunmamıştır.

26. Hükümet bu miktarlara itiraz etmektedir.

27. Mahkeme, konu hakkındaki içtihatlarını ve delil yetersizliğini göz önüne alarak, yerel mahkeme önünde yapılan masraf ve giderlere ilişkin talebi reddetmektedir,

BU GEREKÇELERLE, MAHKEME, OYBİRLİĞİYLE,

1. Yargılama süresinin aşırı uzunluğu ile ilgili yapılan şikâyetin kabul edilebilir, başvurunun geri kalan kısmının kabul edilemez olduğuna;

2. Sözleşme’nin 6. maddesinin 1. fıkrasının ihlal edildiğine;

3. Adil tazmine ilişkin diğer taleplerin reddine,

karar vermiştir.

İşbu karar Fransızca olarak hazırlanmış ve AİHM İktüzüğü’nün 77. maddesinin 2. ve 3. fıkraları gereğince 12 Ekim 2010 tarihinde yazılı olarak tebliğ edilmiştir.

Stanley Naismith

Françoise Tulkens

Yazı İşleri Müdürü

Başkan